

РЕШЕНИЕ

№ 660

гр. Плевен , 01.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, III ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в публично заседание на десети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Дияна Ат. Николова

при участието на секретаря ВЕРОНИКА ИВ. ГЕОРГИЕВА
като разгледа докладваното от Дияна Ат. Николова Гражданско дело № 20214430101471 по описа за 2021 година

и на основание данните по делото и закона, за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано въз основа на депозирана искова молба от СТ. ПЛ. СТ. ЕГН *****, тел.*** чрез адвокат *** от АК-Плевен съд.адрес - *** против *** “****”-МВР, с адрес за призоваване: ***, в която се твърди следното : ищецът е служител на ГД“ПБЗН“ и е в служебни правоотношения с ответника. В процесния период 01.04.2019г. - 01.08.2020г. е работил на длъжност „****“ в Районна служба „ПБЗН“ гр.Плевен при ОД“ПБЗН“-Плевен към ГД“ПБЗН“-МВР - гр.София. Трудовата си дейност осъществява по утвърдени протоколи и графици, при режим на труд на смени - дневна и нощна от 22.00-06.00 часа и с продължителност 12/ 24 часа при сумарно изчисляване на работното време, съгласно разпоредбата на чл.187 ал.3 от ЗМВР. На основание чл.187, ал.1 от ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е осем часа дневно и четиридесет часа седмично. От м.04.2019год. до настоящия момент са издавани протоколи и графици за дежурствата и отчитане на положения труд при работа на смени от служителите, реда за разпределение на работното време, времето за почивка и компенсиране броя на часове извън установеното работно време. Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. В процесния период от 01.04.2019г. до 01.08.2020г. е действала Наредба

№ 81213-776 от 29.07.2016 г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.) и Наредба №81213-36/07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г. на Министъра на вътрешните работи. В двете цитирани Наредби липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Такъв алгоритъм предходно е бил предвиден в Наредба №8121 3-407 от 11.08.2014г. ,но в размер от 0.143/ чл.31 ал.2 от Наредбата/.Съгласно цитираната разпоредба на Наредба № 8121 3-407 от 11.08.2014г. при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 часа и 06,00 часа за отчетния период се умножава по 0,143. Тази Наредба е отменена с приемане на Наредба №81213-592 от 25.05.2015г. на Министъра на вътрешните работи, която от своя страна е отменена с Решение №8585 от 11.07.2016г. на ВАС по адм.дело №5450 / 2016г. В Наредба №81213-776/29.07.2016г. липсва изрична разпоредба, съответстваща на чл.31 ал.2 от Наредба №81213-407 от 11.08.2014г. за преобразуване на часовете положен нощен труд. Липсата на такава норма не следва да се възприема като законова забрана за преизчисляване на положените от служители на МВР часове нощен труд в дневен. Налице е празнота в уредбата на реда за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън работното време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи. Наредба №81213-776 / 29.07.2016г. е отменена с решение №16766/ 10.12.2019г. на ВАС 5-членен състав по Адм.д.№8601 / 2019г., отмяната е обнародвана в ДВ бр.4 от 14.01.2020г. Наредбата е отменена поради нарушения и несъответствия с европейското законодателство и ЗНА. С оглед отменената Наредба от 2016г. е издадена нова Наредба №81213-36 / 07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г. на Министъра на вътрешните работи, в която също липсва изрична разпоредба за преобразуване на нощните часове в дневни. В случая при наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата / обн. ДВ от 26.01.2007г./. В съответствие с чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ - при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

За процесния период — 01.04.2019г. до 01.08.2020г. е положил нощен труд, както следва: 800 часа нощен труд. В съответствие с чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ - при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Заплащането на допълнителното възнаграждение за нощен труд вече е регламентирано в ЗМВР, но както е указано по-горе, за преобразуването на нощния в дневен труд няма нарочна правна норма, съответно и заплащане на получените часове над тези установени за работно време. В конкретния случай, за периода 01.04.2019г. до 01.08.2020г. е положил общо 800 часа нощен

труд, който следва да се преизчисли с коефициент 1.143 и възлизал на 914,40 часа, което води до извънреден труд от 114.40 часа, който следвало да му бъде платен допълнително. Съобразно заплатата му, часовата ставка е в размер на 8,00лв.или за 114,40 часа труд му се дължи сумата от 915,20лв.

Съдът е сезиран с искане да постанови решение, с което да осъди ответната страна да заплати на ищеца сумите, както следва :

- На основание чл.178, ал.1, т.3 вр.с чл.179, ал.1 ЗМВР сумата в размер на 915,20лв., представляваща възнаграждение за положен извънреден труд вследствие преобразуване на нощен към дневен такъв за периода 01.04.2019г.-01.08.2020год., ведно със законната лихва върху цялата сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането;

- На основание чл.86 от ЗЗД сумата в размер на 50лв., представляваща мораторна лихва върху възнагражденията за положен извънреден труд вследствие преобразуване на нощен към дневен труд, за периода 01.07.2019г. - 26.02.2021г./ до датата на исковата молба/.

Претендират се разноси.

Направено е искане на основание чл.38 ал.2 от Закона за адвокатурата.

В срок е депозиран писмен отговор от Главна дирекция „****“ – МВР, представлявана от *** *** — ***, чрез процесуален представител ст.юрисконсулт СТ. М. Н., адрес на призоваване: *** тел. ***, моб. ***, e-mail: ***, с който се излага следното : искът е процесуално допустим. Предявен е в срок от представител по пълномощие на лице с правен интерес от производството. Не е спорно, че през процесния период ищецът е бил в служебно правоотношение с ответника Главна дирекция „****“ - МВР (ГДПБЗН — МВР), възникнало на основание Закона за МВР (Обн., ДВ. бр. 53 от 27.06.2014 г., ЗМВР), и е заемал длъжността старши пожарникар в група „****“ на Районна служба „****“ — Плевен към Регионална дирекция „****“ - Плевен при ГДПБЗН - МВР. Актовете относно съществуването на служебното му правоотношение през процесния период - заповед/-и за назначаване/преназначаване и съответния акт за встъпване в длъжност за длъжностите, които е заемал ищецът през процесния период, са приложени като доказателства към този отговор.

Оспорва се предявения иск, както по основание така и по размер.

Относно претенцията за трансформиране на нощния труд в дневен чрез умножаване с коефициент и заплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд като извънреден такъв за процесния период от 1.04.2019 г. до 1.8.2020 г. се твърди, че :

Ищецът претендира допълнително възнаграждение за извънреден труд, положен от него през процесния период, които часове той е получил при умножаване на общия брой

изработени часове нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата и лихва за забава. За да обоснове претенцията си, той се позовава на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (Обн., ДВ, бр. 9 от 2007 г., поел. доп., бр. 49 от 2012 г., НСОПЗ). Съгласно тази разпоредба при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Ищецът излага аргументи, че в нормативните актове, уреждащи полагането, отчитането и заплащането на държавните служители по ЗМВР липсва изрична норма за трансформирането на положението от служителите в МВР нощен труд в дневен, поради което следва субсидиарно да се приложи общата НСОПЗ.

Претенцията на ищеца е неоснователна, защото НСОПЗ се прилага за работниците и служителите по трудово правоотношение във всички предприятия по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда (Обн. ДВ, бр. 26 от 01.04.1986 г.; поел. изм. и доп., бр.92 от 06.11.2018 г., КТ) независимо от формата на собственост и източниците на финансиране, с изключение на служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл. 107а КТ (чл. 2, ал. 2 НСОПЗ). Ищецът е държавен служител и неговото служебно правоотношение е уредено в специалния ЗМВР. Правилото за преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневни часове се прилага за работещите по трудово правоотношение, защото в КТ е регламентирана различна нормална продължителност на дневния и на нощния труд. Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ), а на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа (чл. 140, ал. 1, изречение второ КТ).

Съгласно чл.187, ал. 1 ЗМВР „Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица“. Тази разпоредба изрично и императивно определя нормалната продължителност на работното време в брой часове - 8 часа. По нейния смисъл „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа продължителност на работния ден, независимо от частта от денонощието, в която е разположен работния ден - през деня или през нощта от 22:00 до 6:00 часа. За сравнение чл. 136, ал. 3 КТ си служи с термина „през деня“, а в чл. 140, ал. 1 КТ законодателят е използвал термина „през нощта“. Следователно определението „дневно“ по смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР се отнася за продължителността на работния ден както пред дневната част на денонощието като „дневен труд“, така и през нощта като „нощен труд“. Като нощен трудът на държавните служители в МВР съгласно чл. 187, ал. 3, изречение четвърто ЗМВР се определя по следния начин: „При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 6:00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24- часов период.“ Тази разпоредба е продължение на чл. 187, ал. 1 ЗМВР и предвижда, че само трудът, който се полага при работа на смени и в

интервала от 22:00 до 6:00 часа е нощен. Нормата, регламентираща 8-часова продължителност на работното време е установена в закон (чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР) и се ползва с презумпцията за конституционност и задължителност за прилагането ѝ докато не бъде оспорена пред Конституционния съд от органите по чл. 150 от Конституцията на република България (КРБ) и не бъде призната за противоконституционна съгласно чл. 151, ал. 2 КРБ. (правна консултация на проф. Васил Мръчков по прилагането на чл. 187, ал. 1 във вр. с ал. 3 ЗМВР рег. № 8121p-17549/04.10.2019 г. — приложение по т. 4 от отговора на исковата молба).

Израз на последователността на законодателя по този въпрос е и ЗИД ЗМВР (Обн., ДВ, бр. 60 от 7.7.2020 г.) За да се избегне нееднозначното тълкуване на съдържанието на нормата на чл. 187 ЗМВР, която обосновава и разнородната практика на съдилищата при нейното прилагане при решаването спорове, идентични със спора по това дело, в нейния текст са извършени редакции, които са в сила от 11.07.2020 г. В ал. 1 е създадено изречение трето, което гласи, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период, а новата ал. 4 на същия член гласи, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1.

Действащата към момента Наредба №8121з-1353 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 1.1.2021 г.), в чл. 21, ал. 3, както и в чл.22, ал.3 от предхождащата я Наредба № 8121з-1174 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 93 от 30.10.2020 г., в сила от 3.11.2020 г.), е регламентирано, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1 съгласно чл. 187, ал. 4 от ЗМВР. Нормата на чл. 187 ЗМВР е действаща правна норма и нейното действие не може да бъде дерогирано или суспендирано, още по-малко от подзаконов нормативен акт като НСОРЗ. В подкрепа на изложените доводи е приетото в решение № 197 от 07.10.2019 г. на ВКС по гр.д. № 786/2019 г. на IV г.о., постановено по реда на чл. 290 ГПК. В него е указано, че при работа на смени (дежурства) работното време на държавните служители в МВР се отчита по специален ред, което прави недопустимо аналогичното приложение на законите за държавните служители в гражданските ведомства, включително конвертиране на часовете труд, положен през нощта, в дневни часове.

Елементите на служебното правоотношение на ищеца с ГДПБЗН-МВР във връзка със заплащането и компенсирането на извънредния труд са уредени от специалния ЗМВР, поради което общите разпоредби на КТ са неприложими. (Решение № 55/07.04.2015

НСОРЗ не следва да се прилага за служители на МВР, тъй като по отношение на тях в процесния период е действала друга наредба, в която липсва изрична норма, допускаща трансформация на нощните часове положен труд в дневни с определен коефициент. Налице е специална и изчерпателна нормативна уредба по отношение отчитането и заплащането на нощния труд в МВР и следователно не може да намерят приложение разпоредбите на НСОПЗ. В ЗМВР няма препращаща норма, която да даде основание да се прилагат субсидиарно, както разпоредбите на КТ, така и издадените въз основа на кодекса подзаконови нормативни актове, в т.ч. и НСОПЗ /сочи се съдебна практика/.

Ето защо мотивите на ищеца за необходимост от субсидиарно прилагане на НСОПЗ са несъстоятелни и се основават на непълно и неправилно тълкуване на съдържанието на правните норми, които регламентират отчитането и заплащането на нощния труд на държавните служители по ЗМВР.

Предвиденото в чл.9 ал.2 НСОПЗ, за която наредба изрично е посочено в чл. 2 ал. 3, че не се прилага за служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл. 107а КТ, и в този смисъл още по-малко тази наредба е приложима за държавните служители по ЗДСл и ЗМВР, превръщането на нощния труд в дневен цели да установи, дали в рамките на съответния отчетен период има положен извънреден труд. Тъй като в КТ е предвидена различна продължителност на допустимия нощен труд в сравнение с дневния такъв, законодателят е използвал математически алгоритъм, чрез който нощният труд се приравнява на дневен, за да стане възможно събирането му с отработените дневни часове, съпоставянето му с нормалната продължителност и съответно констатиране дали ли е положен извънреден труд. Превръщането става чрез умножаване на отработените нощни часове с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. $8 : 7 = 1,143$. Разпоредба, идентична на тази на чл. 9 ал. 2 НСОПЗ, с основание не е предвидена в наредбите по чл. 187 ал. 9 ЗМВР, защото за държавните служители нормална продължителност на дневния и нощния труд съвпада и коефициентът, изчислен по горепосочения начин, би бил 1.

С тези мотиви идентични искове на държавни служители по ЗМВР са окончателно отхвърлени от въззивна инстанция, като се цитира практика на съдилищата.

Твърди се, че преценката на органа, комуто е делегирана компетентност по издаване на наредбите по чл. 187 ал. 9 ЗМВР - министъра на вътрешните работи - както за въвеждането на коефициент на превръщане на нощния труд в дневен, така и за отпадането на този коефициент, е по целесъобразност и не подлежи на съдебен контрол. Факт е, че

подобна разпоредба за превръщане на часовете нощен труд към дневни е коефициент 1,143 не съществува в наредбата, относима към исковия период, и отсъствието ѝ в подзаконовия нормативен акт е в синхрон с разпоредбите на чл. 187 ЗМВР.

В заключение счита, че не е налице твърдяната от ищеца празнота в правото, която да подлежи на запълване, защото уредбата на материята в ЗМВР не е непълна, а изчерпателна - законът съдържа същата пълна уредба на правоотношенията по повод полагането на труд в МВР, каквато се съдържа и в КТ относно трудовите правоотношения, и в ЗДСл за служебните правоотношения в държавната администрация, а подзаконовият нормативен акт - наредбата по чл.187 ал.9 ЗМВР, няма основание да предвиди превръщане на нощния труд в дневен, защото разпоредбите му са обусловени от предвидената в чл.187 ал.1 ЗМВР еднаквата нормална продължителност на часовете дневен и нощен труд. При паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите.

Общият закон може да се приложи само в случай, че специалния препраща към него или ако в специалния закон изобщо липсват разпоредби, уреждащи подобен вид правоотношения. В случая специалният регламент е в чл.187, ал. 1 ЗМВР. Нормата, регламентираща 8-часова продължителност на работното време е установена в закон (чл. 187, ал. 1 ЗМВР) и се ползва с преумпцията за конституционност и задължителност за прилагането ѝ докато не бъде оспорена пред Конституционния съд от органите по чл. 150 от Конституцията на Република България (КРБ) и не бъде призната за противоконституционна съгласно чл. 151, ал. 2 КРБ. Следователно нормата на чл. 187, ал. 1 ЗМВР е действаща правна норма и нейното действие не може да бъде дерогирано или суспендирано, още по-малко от подзаконов нормативен акт като НСОПЗ.

Да се извърши преизчисляване на часовете нощен труд към дневни такива е коефициента, посочен от ищеца и получен от съотношението на продължителността на дневния труд и продължителността на нощния труд, регламентирана в КТ и приложима за лица, работещи по трудово правоотношение, би означавало с неприложим към материята подзаконов акт да бъде дерогирано действието на законовата норма, която регламентира специалната 8-часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по ЗМВР и работещи на смени, което е недопустимо и противоречи на принципа на йерархия на нормативните актове.

В този смисъл, че не е необходимо трансформиране на часовете положен нощен труд, е било и виждането на министъра на вътрешните работи в хода на процедурата по издаване на Наредба № 81213—592/25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР, възприето от Докладната записка рег. № 8121р-20741 от 30.04.2015 г., изготвена от дирекция „Правно-нормативна дейност“ в МВР, която представям като

доказателство. Действително за период от около девет месеца, който е извън процесния, през който е действала Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн. ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014 г.) се е извършвало преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневни, което е било в несъответствие с ЗМВР. Това е поправено с Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. Същият подход е възприет и при създаването на действалите през процесния период две наредби:

- Наредба № 8121 з-776 от 29.07.2016, г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн. ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г. отменена с Решение № 16766 от 10.12.2019 г. на ВАС по адм.дело №8601/2019 г., обнародвано на 14.01.2020 г., ДВ, бр. 4);

- Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.),

Ето защо счита, че основният мотив на ищеца, че в подзаконовата нормативна уредба отнасяща се до прилагането на ЗМВР при полагането, отчитането и заплащането на труда на работещите на смени служители със статут на държавни служители по ЗМВР е налице празнота и тя следва да бъде запълнена със субсидиарно прилагане на трудовото право, е несъстоятелен.

Отсъствието на норма, която да регламентира преизчисляване на часовете нощен труд с коефициент равен на отношението на нормалната продължителност на работното време през деня и нормалната продължителност на работното време през нощта не означава, че е налице празнота в правната уредба, а означава, че органът, комуто е делегирано правомощието по създаването на наредба относно полагането и отчитането на труда, е последователен и така в пет последователни наредби, втората и третата от които са действали през процесния период, а именно:

- Наредба № 8121з—592 от 25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн. ДВ, бр. 40 от 02.06.2015 г., в сила от 01.04.2015 г., отменена е Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм.дело №5450/2016 г., обнародвано на 29.07.2016 г., ДВ, бр. 59);

- Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн. ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г. отменена с Решение № 16766 от 10.12.2019 г. на ВАС по адм.дело №8601/2019 г., обнародвано на 14.01.2020 г., ДВ, бр. 4);

- Наредба № 81213-36 от 07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.);

- Наредба № 81213-1174 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 93 от 30.10.2020 г., в сила от 3.11.2020 г.);

- Наредба № 81213-1353 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 1.1.2021 г.), не урежда такъв коефициент, защото по ЗМВР нормалната продължителност на работното време през деня и през нощта е еднаква и този коефициент е 1.

По отношение на искането за заплащане на нощния труд като извънреден такъв.

Ищецът претендира, че часовете нощен труд, които биха се получили като разлика между броя на положените часове нощен труд, преизчислени с коефициент 1,143, и реално отработените и заплатени часове, следва да му бъдат заплатени като извънреден труд. Тази претенция е неоснователна.

В чл.176 ЗМВР изрично е посочено, че възнаграждението на държавните служители в МВР се състои от основно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 178 ЗМВР са посочени допълнителните възнаграждения, които се изплащат на служителите, като сред тях в т. 3 е и възнаграждението за извънреден труд.

ЗМВР прави ясно разграничение между извънреден и нощен труд. Правото на изплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд е регламентирано в чл. 179, ал. 1 от ЗМВР. В ал. 2 на същия член е посочено, че размерът на допълнителните възнаграждения за нощен труд се определя със заповед на министъра на вътрешните работи, докато размерът на допълнителните възнаграждения за извънреден труд е определен в чл. 187, ал. 6 ЗМВР. В ал. 5 на същата разпоредба изрично е посочено, че извънредният труд представлява работа извън редовното работно време до 280 часа годишно, което за служителите от категорията

на ищеца - служители, работещи на смени, се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Видно от изложеното, законодателят ясно разграничава извънреден от нощен труд, като възнагражденията за извънреден труд са посочени в закона, а тези за нощен труд - в заповед на министъра на вътрешните работи. Заповедите на министъра на вътрешните работи, в които е посочен размера на възнаграждението за нощен труд през процесния период, са Заповед № 8121з- 1429/23.11.2017 г. (Обн. ДВ, бр. 98 от 08.12.2017 г., неофициален раздел) и Заповед № 8121з- 156/5.02.2020 г. (Обн. ДВ, бр. 13 от 14.02.2020 г., неофициален раздел). В т. 1 и първата заповед е посочено, че „за всеки отработен нощен час ши за част от него между 22,00 и 6,00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв. Съгласно т. 2 на втората заповед „размерът на допълнителното възнаграждение за всеки отработен нощен час ши за част от него между 22,00 и 6,00 часа е 1,00 лв. “

Извънреден е този труд, който се полага от служителя по разпореждане или без, но със знанието и без противопоставянето на работодателя и който труд попада извън установеното за служителя работно време. Полагането на нощен труд, когато е в рамките на установеното работно време, не се явява извънреден труд и с оглед неговата продължителност от 8 часа не се преобразува в дневен, умножен по съответния коефициент (в случая равен на 1), а се заплаща като нощен по смисъла на посочените по- горе две заповеди на министъра на вътрешните работи.

За да има извънреден труд и за да е налице право на държавния служител на заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд, е необходимо служителят да е полагал дневен/нощен труд над/извън установеното работно време. Заплащането на нощния труд в рамките на установеното работно време (график на дежурство) от 8 часа е по смисъла на Заповед № 8121з-1429/23.11.2017 г. и Заповед № 8121з-156/5.02.2020 г. на министъра на вътрешните работи и доколкото при каквото и да е трансформиране на часовете нощен труд към дневен, последните ще бъдат умножени по коефициент 1, не се явяват допълнителни часове за заплащане. Нещо повече, дори при общата хипотеза (КТ, НСОП) е налично разбирането, че часовете в повече, които се получават при преобразуването на нощен в дневен труд не се явяват извънреден такъв. Тези часове в повече се заплащат също по реда, определен за заплащане на нощен труд, като компенсация се явяват именно тези часове в повече, заплатени обаче по реда за заплащане на нощния труд. Съгласно Писмо изх.№ 94-НН- 198 от 29.08.2011 г. на МТСП, приложено като доказателство, и което е задължително предписание за всички работодатели по трудови правоотношения в качеството на МТСП на орган, осъществяващ контрола по спазването на трудовото законодателство „ когато нормалната продължителност на дневното работно време е 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ) и нормалната продължителност на нощното работно време е 7 часа (чл. 140, ал. 1 КТ), отношението е 8 ч.П ч., т.е. коефициентът за превръщане на нощните часове в дневни е равен на 1,143. Целта на този коефициент е да определи така

възнаграждението на работника ши служителя, че когато той работи 7 часа през нощта, да получава трудово възнаграждение за 8 часа. Следователно в тези случаи работникът ши служителят не работи извънредно по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ. Получените часове в повече при преизчисляването на дневния и нощния труд създават неточно разбиране за наличието на извънреден труд. Извънреден труд би бш налице само ако работниците и служителите действително работят извън установеното за тях работно време. “ Следователно превръщането на нощните часове в дневни, съгласно НСОПЗ, е установено с цел увеличено заплащане на нощния труд, а не за заплащане на извънреден труд, какъвто е и основния извод от писмото.

Изводът е, че дори и при прилагането на общите трудови норми, на чието съдържание ищецът се позовава, за да обоснове претенцията си, е недопустимо преизчисляването на часовете нощен труд с коефициент 1,143 да служи за генериране на извънреден труд.

В този смисъл са и мотивите на влезлите в сила след потвърждаването им от въззивна инстанция Решение № 1264 от 15.10.2019 г., постановено по гр.д. № 2283/2019 г., Решение № 1323 от 24.10.2019 г. по гр.д. № 2290/2019 г., Решение № 1322 от 24.10.2019 г. по гр.д. № 2291/2019 г., Решение № 1321 от 24.10.2019 г. по гр.д. № 2297/2019 г., Решение № 1320 от 24.10.2019 г. по гр.д. № 2299/2019 г., всички до тук по описа на Районен съд - Велико Търново, с които решения исковете за заплащане на нощен труд, получен при преобразуване на часовете нощен труд с коефициент 1,143 и заплащането им като извънреден, са отхвърлени.

Служителите, работещи на смени, какъвто е и ищецът, полагат труд по утвърдени графици за 24 часови дежурства. Отработеното време се отчита в часове. Това отработено време при отчитането се сравнява с нормата за съответния месец, получена при умножаването на броя на работните дни за месеца по 8.

Когато отработените часове не превишават месечната норма, на ищеца се заплаща само допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв., а от февруари 2020 г. - по 1,00 лв. за всеки час положен нощен труд. Когато обаче той е отработил в повече от нормата, часовете в повече се компенсират с възнаграждение за извънреден труд. Това са първите два вида нощен труд - положен по график в рамките на месечната норма и положен по график над месечната норма.

Отделно от труда по график при извънредни ситуации като пожарогасене, неотложни спасителни операции и други подобни, при които се налага допълнителна мобилизация на човешки ресурси, се полага труд по заповед. Това е класическа форма на извънреден труд и той се отчита и заплаща като такъв. Част от този труд може и да пред нощта и за тези часове се заплаща и дължимото допълнително възнаграждение за нощен труд. Това е третия вид положен нощен труд.

За втория и третия вид е изплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд, видно от приложените към делото доказателства.

От тези писмени доказателства е видно също, че положеният от ищеца през процесния период нощен труд е правилно отчетен,, полагащото му се допълнително възнаграждение е правилно определено и заплатено.

Следователно претенцията на ищеца за заплащане на извънреден труд е неоснователна.

По отношение на претенцията за лихви.

Претенцията за лихви има акцесорен характер и е в пряка зависимост от дължимостта на главницата. В настоящия отговор са изложени основания за недължимост на главните вземания (възнаграждението за положен извънреден труд), поради което и претенцията за лихви се явява неоснователна.

В о.с.з. ищецът не се явява и не се представлява. Депозирано е писмено становище чрез пълномощника, вкл. с което се прави изменение на размера на предявените искове, допуснато от съда.

В о.с.з. представител на ответната страна, редовно призована, не се явява, но е депозирано писмено становище.

Съдът, като взе предвид доказателствата по делото, доводите на страните и разпоредбите на закона, намира за установено следното от фактическа и правна страна :

Приложимият закон, уреждащ този вид обществени отношения е ЗМВР, който е специален по отношение на ЗДсЛ по аргумент на чл.142 ал.2 от ЗМВР. От приложените от ответника писмени доказателства се установява, че с оглед характера на заеманата от ищеца длъжност през процесния период същият е полагал труд и през нощта /за времето от 22.00 часа до 06. 00 часа/, съгласно утвърдени графици, а отработеното работно време се е изчислявало сумарно. Съгласно чл.179, ал.1 от ЗМВР на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22.00 до 6.00 ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение. Съгласно чл.179 ал.2 ЗМВР, условията и редът за изплащане на допълнителните възнаграждения по ал.1 се определят с наредба на Министъра на вътрешните работи, а техният размер – с негова заповед. Разпоредбата на чл.187, ал.9 от ЗМВР сочи, че подзаконовият нормативен акт, който урежда реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители, е наредба на министъра на вътрешните работи. В процесния период от 01.07.2019г. до 01.06.2020г. е действала Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. (обн. ДВ, бр.60/02.0.2016г., в

сила от 02.08.2016г.) и Наредба №8121з-36/07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г. на Министъра на вътрешните работи. В двете цитирани наредби липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Такъв алгоритъм предходно е бил предвиден в Наредба №8121-з-407/11.08.2014г., но в размер от 0,143 (чл.31 ал.2 от Наредбата). Съгласно цитираната разпоредба на Наредба № 8121-з/11.08.2014г. при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 часа и 06,00 часа за отчетния период се умножава по 0,143. Тази Наредба е отменена с приемане на Наредба №8121з-592/25.05.2015г. на Министъра на вътрешните работи, която от своя страна е отменена с Решение №8585 / 11.07.2016г. на ВАС по адм.дело №5450 / 2016г. В Наредба №8121з-776/29.07.2016г. липсва изрична разпоредба, съответстваща на чл.31 ал.2 от Наредба №8121з-407/11.08.2014г. за преобразуване на часовете положен нощен труд. Липсата на такава норма не следва да се възприема като законова забрана за преизчисляване на положените от служители на МВР часове нощен труд в дневен. Налице е празнота в уредбата на реда за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън работното време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи. Наредба №8121-з-776/29.07.2016г. е отменена с решение №16766/10.12.2019г. на ВАС 5-членен състав по адм.д.№8601/2019г., като отмяната е обнародвана в ДВ бр.4/14.01.2020г. Наредбата е отменена поради нарушения и несъответствия с европейското законодателство и ЗНА. След тази отмяна е издадена нова Наредба №8121з-36/07.01.2020г., в сила от 10.01.2020г. на Министъра на вътрешните работи, в която също липсва изрична разпоредба за преобразуване на нощните часове в дневни. В случая при наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн.ДВ от 26.01.2007г.). Липсата на изрична норма, не следва да се тълкува като законово установена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен и отчитането и заплащането му като извънреден, тъй като такава забрана би била и противоконституционна, а представлява празнота в уредбата относно реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Доколкото в последните две наредби е посочено, че отново се касае за сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, е налице нормативна празнота по този въпрос. При наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в ГДПБЗН, следва субсидиарно да се приложи общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата, чиято разпоредба на чл.9, ал.2 гласи, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Съдът приема, че превръщането на нощните часове в дневни съгласно чл.9 ал.2 НСОПЗ се извършва при сумирано изчисляване на работното време, но това не означава, че спрямо нощните часове

не се прилага чл.8 от НСОПЗ. Съгласно чл.8 за всеки отработен час или за част от него между 22,00 ч. и 6,00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,25 лв. С оглед на това двете разпоредби се прилагат едновременно, т.е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143 и за същите тези нощни часове се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд. В противен случай би се поставил държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудови правоотношение, които се регулират от КТ.

С отговора ответникът е направил изчисления, които са приети от ищеца и се претендирана сума в размер на 821,06лв. - главница и 89,25лв. – лихва за забава.

Ответникът не твърди, нито е представил доказателства за заплащане на ищеца на дължимото допълнително възнаграждение за положения за исковия период нощен труд в установения размер, поради което съдът приема, че следва да се уважи предявеният иск за главница.

По отношение на предявения иск с правно чл.86 ал.1 ЗЗД, съдът намира от правна страна следното: Възнаграждението за извънреден труд е част от задължението за заплащане на трудово възнаграждение, за което е установен срок (месечно или тримесечно сумарно отчитане на работното време). В този смисъл ответникът е изпаднал в забава след изтичането на срока, в който е следвало да заплати дължимото се възнаграждение. Поради изложеното, искът се явява основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен изцяло.

С оглед изхода на спора и на основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът дължи на ищеца сторените по делото разноси. От приложените договор за правна помощ и пълномощно, е видно, че е оказана безплатна правна помощ на основание чл.38 ал.1 т.2 вр. с чл.36 от Закон за адвокатурата и Наредба №1/2004г., като следва да се определи възнаграждение в размер на 300лв.

На основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата държавна такса по уважените искове в размер на 100лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.179 ал.1 и ал.2 вр. с чл.178 ал.1, т.3 от ЗМВР Главна дирекция “****” в ***, *** ДА ЗАПЛАТИ на СТ. ПЛ. СТ. ЕГН *****, ***, с пълномощник адвокат *** от АК-Плевен съдебен адрес - *** сумата от **821,06 лв.** - главница, представляваща допълнително трудово възнаграждение за извънреден труд,

вследствие преобразуването на нощен към дневен за периода 01.04.2019год. - 01.08.2020год., съгласно възникнало между страните служебно правоотношение между странните, ведно със законната лихва за върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба 26.02.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл.86 ЗЗД Главна дирекция “****“ в ***, *** ДА ЗАПЛАТИ на СТ. ПЛ. СТ. ЕГН *****, ***, с пълномощник адвокат *** от АК-Плевен съдебен адрес - *** сумата **89,25 лв.**, представляваща лихва за забава върху неизплатената главница 821,06лв. за периода 01.07.2019г. -26.02.2021г.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК Главна дирекция “****“ в ***, *** ДА ЗАПЛАТИ по сметка на Плевенски районен съд сумата **100лв.**, дължима държавна такса върху уважените претенции.

ОСЪЖДА на основание чл.38 от Закона за адвокатурата, Главна дирекция “****“ в ***, *** ДА ЗАПЛАТИ на адв.***, ЕГН *** от АК-Плевен, като процесуален представител на СТ. ПЛ. СТ. ЕГН *****, сумата 300лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба чрез Плевенски районен съд пред Плевенски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____